U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **V. B.**, zast. Mgr. Daliborem Šamanem, advokátem, se sídlem Fibichova 218, Mělník, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 3. 2016, č. j. 32 Az 9/2015 – 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Soudem ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Daliboru Šamanovi, advokátovi, se sídlem Fibichova 218, Mělník, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 8.228 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 8. 4. 2015, č. j. OAM-17/ZA-ZA05-ZA05-2015, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), jelikož nebyly dány důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 29. 3. 2016, č. j. 32 Az 9/2015 – 43, zamítl.

[2] Krajský soud shledal, že žalobce v řízení o udělení mezinárodní ochrany neuváděl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné dospět k závěru, že by byl ve vlasti pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení dle názoru soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce měl důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Z výpovědí žalobce bylo jednoznačně prokázáno, že z vlasti odjel kvůli práci, a to opakovaně, tedy z

důvodů azylově irelevantních. Jediným důvodem podané žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha žalobce o legalizaci pobytu, kterou však nelze podřadit pod taxativně vymezené důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu.

[3] K obavám žalobce z odvodu do armády v souvislosti s aktuálním vývojem bezpečnostní situace na Ukrajině krajský soud uvedl, že branná povinnost je zcela legitimní i podle mezinárodních úmluv, jimiž je Česká republika vázána, přičemž zde odkázal na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu. Krajský soud rovněž neshledal důvody k udělení azylu z důvodů podle § 13 a § 14 zákona o azylu, ani doplňkové ochrany podle § 14a a 14b zákona o azylu. Ve vztahu k doplňkové ochraně podle § 14a zákona o azylu krajský soud konstatoval, že situaci na Ukrajině nelze vyhodnotit jako ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Zhoršená bezpečnostní situace přetrvává pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, tedy na jihovýchodě země, situace na západě a ve středu země je klidná. Ze správního spisu a výpovědí žalobce je přitom zřejmé, že žil v Zakarpatské oblasti, tedy v západní části Ukrajiny.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní proti shora označenému rozsudku krajského soudu brojí kasační stížností, v níž namítá, že krajský soud i žalovaný nesprávně hodnotili otázky důvodnosti zjevných obav žalobce o svůj život při návratu na Ukrajinu, kdy tyto okolnosti byly nesprávně interpretovány a bagatelizovány a kdy v řízení nebyly provedeny potřebné důkazy, z nichž by důvodnost žalobcových obav byla dostatečně prokázána. Za takový důkaz bylo možno považovat např. zprávu zastupitelského úřadu Ukrajiny v ČR o možnosti odvodu žalobce do armády a možnosti jeho nasazení do bojů ve válečném konfliktu s Ruskem.

[5] Argument, že žalobcovo bydliště na území Ukrajiny je daleko od válečné zóny, která je pouze v oblasti Doněcku a v Luhanské oblasti, nemůže být relevantní, protože jako státní příslušník Ukrajiny může být odveden do armády a v těchto bojích nasazen. Žalobce zastává pacifistické názory, aktuálně probíhající válečný konflikt odmítá a účast na něm je v rozporu s jeho přesvědčením. K tomu pak měl krajský soud v řízení přihlédnout, což však neučinil. Z výše uvedených důvodů má žalobce za to, že věc nebyla správně posouzena, nebyly provedeny důkazy k prokázání tvrzení žalobce o hrozící újmě a rozhodnutí tak lze považovat za nesprávné a nezákonné. Navrhuje proto, aby bylo napadené rozhodnutí krajského soudu zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení a novému rozhodnutí.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, popř. zamítnout pro nedůvodnost. Stěžovatel podle žalovaného neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by byl v zemi původu pronásledován ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, nebo že by naplňoval podmínky k udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. V případě Ukrajiny se nejedná o totální konflikt, kde by byl každý civilista v zemi vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy podřaditelné pod ustanovení § 14a zákona o azylu. Ohledně branné povinnosti žalovaný odkázal na rozsudek krajského soudu. Žalovaný nakonec poukázal na to, že stěžovatel během celého správního řízení, kde měl několikrát možnost vyjádřit a rozvést své důvody, pro které o mezinárodní ochranu žádá, neuvedl, ani žádným jiným způsobem nenaznačil, že výkon vojenské povinnosti by byl v rozporu s jeho pacifistickým přesvědčením. Žalovaný tudíž nepochybil, pokud se tímto

pokračování
tvrzením nezabýval, a zároveň se jedná o námitku nepřípustnou podle ustanovení § 104 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)

[7] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Otázkou vymezení institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[9] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[10] Námitkou, že na Ukrajině probíhá válečný konflikt, se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval. Lze poukázat zejména na usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17: „*Na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako totální konflikt, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá. Rovněž tak nelze odhlédnout od skutečnosti, že místem pobytu stěžovatelky na území Ukrajiny byl Žydačivský okres ve Lvovské oblasti, který je v západní části země, a tedy není ozbrojeným konfliktem dotčen. Nejvyšší správní soud proto nepovažuje poukaz stěžovatelky týkající se vnitřních nepokojů na východní Ukrajině za přiléhavý, neboť je obecně známo, že západní část Ukrajiny nebyla vojenskými událostmi nijak zasažena, a nelze tudíž dovozovat, že by zde stěžovatelce hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu.*“ Tyto závěry Nejvyšší správní soud zopakoval např. v usneseních ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 – 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 – 69, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31,

či ze dne 11. 2. 2016, č. j. 9 Azs 287/2015 – 20. Uvedené dopadá úměrně na skutkový stav zjištěný v posuzovaném případě a stěžovatel neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, které by byly způsobilé tento závěr vyvrátit.

[11] Rovněž obava z výkonu branné povinnosti není dle konstantní judikatury azylově relevantním důvodem. Jak shledal Nejvyšší správní soud např. v usnesení ze dne 27. 5. 2015, č. j. 2 Azs 52/2015 – 52: „*Sama o sobě nemůže být povinnost vykonat vojenskou službu, a to ani případně ve skutečném bojovém nasazení, považována za azylově relevantní důvod, neboť takováto povinnost je běžná v řadě demokratických států s vysokým standardem ochrany základních práv*.“ V této souvislosti Nejvyšší správní soud nemohl s ohledem na ustanovení § 109 odst. 5 s. ř. s. přihlédnout k tvrzenému pacifistickému názorovému přesvědčení stěžovatele, jelikož stěžovatel tuto skutečnost namítl poprvé až v kasační stížnosti. Nelze tudíž ani vytýkat žalovanému a krajskému soudu, že se touto skutečností nezabývali. Své nyní tvrzené přesvědčení neuvedl ani na přímý dotaz v rámci pohovoru ze dne 7. 1. 2015 v řízení před žalovaným, uvedl pouze, že neví, proč by měl bojovat právě on, zatímco chlapi z Doněcka a Luhanska pracují v různých evropských zemích. Podobný postoj vyjádřil i v žalobě. Ani v kasační stížnosti blíže nevysvětlil, v čem jeho tvrzené přesvědčení spočívá, od kdy toto přesvědčení zastává, popř. co mu bránilo toto přesvědčení vyjevit již v řízení před žalovaným či krajským soudem. Nejedná se proto o výjimečný případ, kdy lze i v řízení o kasační stížnosti uplatnit nové skutečnosti, srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16.

[12] K námitce, že nebyly provedeny důkazy k prokázání újmy hrozící žalobci při návratu na území Ukrajiny, Nejvyšší správní soud konstatuje, že součástí správního spisu jsou následující podklady: Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 16. 9. 2014, Zpráva Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině (za období od 21. 11. 2013 do 5. 5. 2014), ze dne 19. 9. 2014, informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) „Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině“- aktualizace č. 1, ze dne 1. 7. 2014, Informací MZV ČR č. j. 98524/2014-LPTP ze dne 16. 4. 2014, č. j. 98525/2014-LPTP ze dne 29. 5. 2014 a č. j. 110105/2014-LPTP ze dne 1. 8. 2014, Zpráva CRS pro Kongres USA, Steven Woehrel, Ukrajina: „Současné otázky a politika USA“, ze dne 24. 3. 2014, zpráva organizace Freedom House „Svoboda ve světě – Ukrajina“ z ledna 2014, z informací Infobanky ČTK – „Země světa, Ukrajina“- aktuální znění. Stěžovatel byl s těmito podklady seznámen, a ačkoliv s nimi podle protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 13. 1. 2015 nesouhlasil, nenavrhl jejich doplnění. Provedení dalších důkazů nenavrhoval stěžovatel ani v řízení před krajským soudem. Nelze tedy shledat pochybení v tom, že v řízení před žalovaným a krajským soudem nedošlo k zajištění dalších podkladů, které by měly podpořit tvrzení stěžovatele. Rozsah a aktuálnost shromážděných podkladů je dle názoru Nejvyššího správního soudu přiměřená době vydání rozhodnutí žalovaného.

[13] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Žalovaný i krajský soud vhodně aplikovali dosavadní judikaturní závěry Nejvyššího správního názoru na posuzovanou věc a stěžovatel v kasační stížnosti nevznesl námitky, které by odůvodňovaly judikaturní odklon. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] Odměna zástupci stěžovatele Mgr. Daliboru Šamanovi, advokátovi, který byl stěžovateli k jeho žádosti ustanoven usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2016, č. j. 4 Azs 113/2016 – 23, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení a podání doplnění kasační stížnosti ze dne 21. 7. 2016 podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Zástupci stěžovatele tak náleží odměna za dva úkony právní služby po 3.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], celkem 6.200 Kč. Vedle toho má stěžovatel též právo na náhradu hotových výdajů svého zástupce ve výši 300 Kč za každý úkon (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem 600 Kč. Celkem tedy zástupci stěžovatele náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 6.800 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna za zastupování o tuto daň ve výši 21 %, tedy o 1.428 Kč. Zástupci stěžovatele tak bude vyplacena částka ve výši 8.228 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. sprna 2016

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu